

Høringsnotat

Høring – forskrift om innleie fra bemanningsforetak

1 Innledning

Stortinget vedtok 12. juni 2012 endringer i arbeidsmiljøloven, tjenestemannsloven og ferieloven, jf. Prop. 74 L (2011-2012) *Endringer i arbeidsmiljøloven, tjenestemannsloven mv. (likebehandling ved utleie av arbeidstakere og tiltak i den forbindelse mv.)* og Innst. 326 L (2011-2012).

De nye reglene innebærer at arbeidstakere utleid fra bemanningsforetak minst skal sikres de vilkår som ville kommet til anvendelse dersom arbeidstaker hadde vært ansatt hos innleier for å utføre samme arbeid, når det gjelder bl.a. lønn og arbeidstidens lengde og plassering. Regler om bl.a. opplysningsplikt, innsynsrett for tillitsvalgte og solidaransvar skal sikre at reglene om likebehandling etterlevs. Reglene trer i kraft 1. januar 2013, med unntak av reglene om solidaransvar, som trer i kraft 1. juli 2013. Reglene om likebehandlingsprinsippet mv. er i samsvar med, og tilfredsstillende kravene i, det såkalte vikarbyrådirektivet.

I Prop. 74 L (2011-2012) ble det åpnet for at departementet, i forbindelse med fastsettelse av likebehandlingsreglene, kan gi nærmere forskriftsregler om blant annet innsynsretten, opplysningsplikten og taushetsplikten etter de nye lovreglene. I ny § 3C i tjenestemannsloven om opplysningsplikt og innsynsrett ved leie av arbeidstaker fra bemanningsforetak er det inntatt en forskriftshjemmel om dette.

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet fremlegger med bakgrunn i dette forslag til forskriftsbestemmelser om innleie fra bemanningsforetak. Forskriften regulerer tidsaspektet for når opplysninger fra innleier til bemanningsforetaket skal gis etter tjenestemannsloven § 3C nr. 1. Det foreslås videre en forskriftsbestemmelse om straff ved brudd på bestemmelsen om taushetsplikt m.v. i § 3C nr. 5.

Målsettingen er at forskriften skal tre i kraft samtidig med lovendringene.

2 Opplysningsplikt, taushetsplikt m.v.

2.1 Innledning

Ny § 3C regulerer opplysningsplikt og innsynsrett ved leie av arbeidstaker fra bemanningsforetak. Bestemmelsen inneholder regler om opplysningsplikt for innleier overfor bemanningsforetaket, opplysningsplikt for bemanningsforetaket overfor arbeidstaker, innsynsrett for tillitsvalgte hos innleier og opplysningsplikt for bemanningsforetaket overfor innleier. Bestemmelsens nr. 5 presiserer blant annet at bemanningsforetak, innleier og tillitsvalgte som mottar opplysninger i medhold av bestemmelsen har taushetsplikt om opplysningene, og at opplysningene bare kan benyttes til å sikre eller undersøke overholdelse av kravet om likebehandling i § 3B eller til å oppfylle plikter etter bestemmelsen. I bestemmelsens nr. 6 er det inntatt en forskriftshjemmel som lyder slik:

”Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om innsynsrett, opplysningsplikt og taushetsplikt etter denne paragraf samt om taushetsplikt for innleide arbeidstakere. Kongen kan i forskrift også gi regler om eventuell bruk av rådgivere og taushetsplikt for disse.”

2.2 Opplysningsplikt overfor bemanningsforetaket – tidsaspektet

I henhold til tjenestemannsloven ny § 3C nr. 1 skal innleier, ved leie av arbeidstaker, gi bemanningsforetaket de opplysninger som er nødvendige for at bemanningsforetaket skal kunne ivareta kravet om likebehandling i § 3B.

I høringen til lovforslagene kom det innspill om at man bør regulere *når* opplysninger skal gis fra innleier til bemanningsforetaket. Dette ble imidlertid ikke regulert i lovforslagene som nå er vedtatt. I Prop.74 L (2011-2012) foreslo Arbeidsdepartementet at en eventuell nærmere regulering av tidsaspektet vurderes i tilknytning til forskriftsarbeidet, se s. 75.

Departementet har nå sett nærmere på spørsmålet om hvorvidt det bør foreligge en regulering av når utlevering av opplysninger fra innleier til bemanningsforetaket skal skje, og hvilken frist som i så fall bør settes. Normalt vil bemanningsforetaket være helt avhengig av at innleier gir tilstrekkelig informasjon rundt hvilken lønn og andre vilkår vedkommende ville fått ved ansettelse i virksomheten, for å være i stand til å etterleve lovkravet om likebehandling. Skal dette kunne overholdes fra første stund, vil det naturligvis være viktig at disse opplysningene kommer så tidlig som mulig. Departementet har kommet til at det vil være hensiktsmessig å regulere også dette nærmere for å sikre tidlig samarbeid mellom partene på dette punkt.

Departementet foreslår en bestemmelse om at opplysninger nevnt i tjenestemannsloven § 3C nr. 1 skal gis snarest mulig og senest innen 14 dager etter at avtalen om innleie er inngått mellom innleier og bemanningsforetaket. Departementet antar at innleier og bemanningsforetak i mange tilfeller vil finne det nødvendig å utveksle informasjon om lønnsnivå m.v. allerede før endelig avtale om innleie inngås. En forskriftspålagt frist for å utgi opplysninger bør, etter departementets syn, imidlertid inntreffe først etter at forpliktende avtale er inngått. Ved å sette en frist på 14 dager gis innleievirksomheten noe tid til å samle og klargjøre informasjon, samtidig som bemanningsforetaket forholdsvis raskt vil være sikret de nødvendige opplysninger. Informasjonen vil i mange tilfeller da komme før første lønnsutbetaling overfor arbeidstakeren, og vil ellers bidra til rask korrigerende av eventuelle oppstartsfeil med hensyn til lønn eller andre vilkår.

Samtidig som det presiseres når innleier skal gi opplysninger i forbindelse med oppstarten av innleieforholdet, bør det etter departementets syn fremgå at innleier også må gi opplysninger senere i innleieforholdet dersom det skjer endringer. Det foreslås derfor et tillegg i fristbestemmelsen, hvor det fremgår at innleier også skal gi opplysninger i forbindelse med relevante endringer. Endringer i eksempelvis innleiers lønssystem eller den innleides arbeidsoppgaver kan ha betydning for hvilke vilkår den innleide har rett på, jf. likebehandlingskravet. Det er viktig at det tydeliggjøres at innleier vil ha plikt til å gi opplysninger også i slike tilfeller.

2.3 Forskriftsregulering av øvrige forhold

Departementet har også vurdert hvorvidt det er hensiktsmessig med ytterligere forskriftsregulering i medhold av tjenestemannsloven § 3C nr. 6. Når det gjelder innsynsrett har departementet imidlertid kommet til at det er ønskelig å se an behovet i praksis før det

eventuelt foretas nærmere regulering av innsynsretten på dette området. Departementet finner det også hensiktsmessig å se an behovet i praksis før det eventuelt gis ytterligere regler i medhold av forskriftshjemmelen, herunder om bruk av rådgivere og om taushetsplikt for innleide arbeidstakere.

2.4 Taushetsplikt – straff

I henhold til ny § 3C nr. 5 har både bemanningsforetak, innleier og tillitsvalgte taushetsplikt om opplysningene som mottas etter § 3C. Opplysningene kan bare benyttes til å sikre eller undersøke overholdelse av kravet om likebehandling i § 3B eller til å oppfylle plikter etter bestemmelsen, jf. § 3C nr. 5, tredje punktum.

Brudd på taushetsplikten m.v. som påfører virksomheten tap, vil kunne medføre erstatningsansvar på alminnelig ulovfestet grunnlag. Det vil også kunne ha kontraktmessige konsekvenser i forholdet mellom partene. Etter departementets syn bør det imidlertid foreligge et klarere sanksjonsmiddel for å markere at brudd på taushetsplikten og regelen om begrensninger i bruken er et alvorlig brudd på det tillitsforhold som innsynsretten og opplysningsplikten forutsetter.

Departementet foreslår derfor en forskriftsbestemmelse om straff på dette området. Departementet foreslår en lignende bestemmelse som fastsatt i forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett § 12 (forskrift 22. februar 2008 nr. 166, gitt med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. (allmenngjøringsloven)). Her fremgår at overtredelse av bestemmelsene om taushetsplikt og behandling av opplysninger straffes med bøter, og det vises til straffeloven § 339 nr. 2 som regulerer straff ved brudd på forskrifter.

Vedlegg

Utkast til forskriftsbestemmelser om innleie fra bemanningsforetak

...

§ 1 (Innleie fra bemanningsforetak) Frist for å gi opplysninger til bemanningsforetaket

Opplysninger nevnt i loven § 3C nr. 1 skal gis snarest mulig og senest innen 14 dager etter at avtalen om innleie er inngått mellom innleier og bemanningsforetaket, og deretter i forbindelse med relevante endringer.

§ 2 (Innleie fra bemanningsforetak) Straff ved brudd på regler om taushetsplikt m.v.

Bemanningsforetak, innleier og tillitsvalgte har taushetsplikt om opplysninger mottatt i medhold av loven § 3C. Opplysningene kan bare benyttes til å sikre eller undersøke overholdelse av kravet om likebehandling i loven § 3B, eller til å oppfylle plikter etter loven § 3C.

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne bestemmelsen straffes med bøter, jf. straffeloven § 339 nr. 2.

§ 3 Ikrafttredelse

Forskriftsbestemmelsene gjelder fra 1. januar 2013.